

Salvador Llobet, geògraf de la terra

Marc-Aureli VILA

A l'any 1935, estudiosos en disciplines diverses, si bé relacionades amb les realitats de la geografia del país, feren per manera d'agrupar-se per tal d'esbrinar els efectes de la intervenció de les generacions de pobladors en la diversitat dels paisatges nacionals, i obtenir, així, un millor coneixement de la vida i de la convivència humana. Així nasqué la Societat Catalana de Geografia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans.

Entre els fundadors de la Societat, hi figuraven homes que llavors i amb justícia, pesaven considerablement en la vida intel·lectual catalana. Sota l'ombra protectora d'aquests noms s'inscriviren en la Societat gent jove que atreta per l'avinentsa que se'ls ofería de formar part d'un cenacle on hi havia persones d'una manifesta capacitat de treball en el camp de la geografia del país. La Societat era tota una promesa. Entre la gent jove inscrita com a fundadors de l'Entitat, hi havia Salvador Llobet, que, anys a venir, amb el seu esforç, perseverància i intel·ligència esdevindria un geògraf de molt alt nivell. El que escriu aquestes ratlles ingressà a la Societat Catalana de Geografia al mateix temps que ho feia en Llobet. Allò en què coincidien plenament ambdós joves era en l'any de naixença: el de 1908.

És amb íntima recança que confessem que pel que fa a nosaltres ben poc o res arribarem a fer a la Societat. A només un any de la seva instal·lació, esclatà la guerra no gens cercada ni volguda per part dels catalans. Finida la lluita, vingué el silenci a l'interior del país, imposat pels vencedors; ensems, s'esdevenia la dispersió per terres llunyanes tant de persones de reconeguda solvència científica com també de molts dels qui aspiraven a realitzar, amb el temps, quelcom de profit.

El contacte entre el qui seria el professor universitari Salvador Llobet i nosaltres s'havia estroncat tot just iniciat. No obstant això, es féu evident que quelcom persistia. Un bon dia, l'amistat tornà a prendre forma tangible gràcies al gest del professor Llobet de fer-

nos arribar a Caracas, la seva tesi doctoral *El medio y la vida en el Montseny*, impresa a Barcelona el 1947.

Llobet s'havia convertit en un geògraf rellevant. L'obra que ens arribava era d'un pes científic més que notable. D'aquesta obra escrita fa més de 46 anys i presentada pel doctor i enyorat amic Lluís Solé i Sabarís, voldríem assenyalar-ne dos aspectes que considerem els eixos de la seva orientació. En primer lloc, cal remarcar l'equilibri que s'hi observa entre l'exposició dels aspectes físics i dels aspectes humans en l'aïllat massís del Montseny; uns aspectes que s'han mantingut lligats pel teixit que representa la part de la naturalesa viva —la biogeografia— tan estretament relacionada amb les realitats i fenòmens físics; com també amb la presència, més o menys preponderant segons els indrets, de l'home en la seva qualitat de subjecte i objecte de l'economia.

L'extensa i analítica exposició del professor Llobet que comentem segueix conservant tot el sabor de l'espai del país que el geògraf tant estimà. Des de Granollers, en un dia que el cel estigués net de núvols, el Montseny es posava a la vista, quasi a tocar mà, del geògraf granollerí.

Diuen que el geògraf Llobet era quelcom adust. Per a nosaltres que no el vàrem tornar a tractar fins l'any 1978, quan ambdós havíem deixat enrere moltes de les dècades que succeïren a la dels anys 30, creiem que allò més versemblant era que els seus posats a vegades esquivols tractaven d'amagar bona part dels sentiments que guardava dintre seu.

Passem al segon aspecte de la seva tesi doctoral que creiem que s'ha d'assenyalar.

Amb motiu de la desaparició física del vell amic, hem tornat a llegir —unes pàgines ara, unes altres després i sense imposar-nos cap finalitat determinada— l'esmentada tesi doctoral i hi hem trobat un gruixut estrat de catalanitat que es fa palès en l'elevat nombre de termes geogràfics que formen part de la parla del país. Amb aquest procedir, el professor Llobet col·laborà eficientment a mantenir viu en el lèxic professional i científic— el poble també fa ciència —vocables de la parla catalana d'una precisió geogràfica total. Referent als topònims de pobles, viles i ciutats hagué de sotmetre's a l'ortografia oficial i forastera, donat que es feia molt difícil defugir-ne la imposició, si es considera que els vents —uns vents que no eren precisament els geogràfics— actuaven amb duresa sobre el territori i la població autòctona.

Sempre que resultava factible, Llobet posava de manifest la seva fidelitat al país presentant els topònims de la geografia física amb l'ortografia de la llengua nacional. Tot això que s'ha manifestat creiem que està d'acord amb la titulació d'aquesta nota: Salvador Llobet, geògraf de la terra.

A l'acabar la sessió de cloenda del Congrés, Salvador Llobet conversa amb el president Lluís Casassas i la vicepresidenta M. Dolors Garcia i Ramon.